

Pochod z Mohelnice do Dětřichova připomněl utrpení válečných zajatců i nuceně nasazených žen

I letos se našla skupinka nadšenců, kteří nedbaje na chladné počasí prošli větrem a lijákem další část trasy pochodu smrti válečných zajatců. Ze 70 000 jich více než 3 000 jen na našem území zemřelo. Závěr pochodu připomněl oběti koncentračního tábora pro těhotné ženy v Dětřichově u Moravské Třebové.

V Mohelnici na náměstí nás v neděli 10. března vypravili na pochod přátelé z Třeštiny – starosta František Laštůvka s manželkou. Třeštinským díky kronikáři a badateli Jiřímu Nesétovi, autoru knihy Pochody hladu a smrti 1944-1945, připomínka mohutného pochodu smrti válečných zajatců opravdu leží na srdci. Pan Nesét na startu připomněl nekonečné řady zbídačelých zajatců, které procházely Mohelnicí od počátku února 1945. Dokonce místní německé obyvatelstvo komentovalo jejich průchod slovy, že „nic takového ještě neviděli“. Na mohelnickém hřbitově, kde náš pochod skončil vloni, je hrob 36 sovětských zajatců. Kolony procházely od začátku února do poloviny března také jižně a severně od Mohelnice. Prošly tak přes mnoho okolních obcí a mířily třemi proudy západním směrem na Moravskou Třebovou, Zábřeh a Lanškroun a dále do východních Čech.

Trasa vybraná pro vzpomínkový pochod prověřila naši odolnost při stoupání ke Studené Loučce. Mnozí zajatci tento výstup nezvládli. Obzvláště sověštití zajatci byli vysílení a hladoví, nedostatečně oblečení, často nemocní a v horečkách, hlavy přikryté jen kusem hadru, nohy v mrazu a sněhu omotané slámou. Mnoho jich podle očitých svědectví padlo na kopci na Studenou Loučku vysílením. V takovém případě je stráž – SS dozor posílený místními členy Volksturm a Hitlerjugend – nemilosrdně odstřelovaly a dobíjely. Mrtvoly pak nakládaly zpravidla na vůz v závěru pochodu nebo je nechávaly ležet na místě. V případě Studené Loučky však nevíme, kolik bylo obětí. Jejich hrob je neznámý. Snad se podaří získat ještě další svědectví.

Ze Studené Loučky, kde jsme se krátce ohřáli v palírně pana Komárka, jsme pokračovali v dešti dále do cíle pochodu v Dětřichově. Promočení jsme už byli všichni skrz naskrz. Proto jsme velmi ocenili, že na nás u památníku v Dětřichově čekal pan starosta Pavel Buriánek s početnou delegací místních pečovatelů o památku obětí dětřichovského koncentráku. Těhotné ženy sem od roku 1943 do května 1945 jezdily porodit v hrozných podmínkách své děti. Podle historičky Jitky Gruntové zde zemřelo 206 dětí, téměř jedna třetina všech narozených. Děti byly zpočátku pohřbívány na hřbitově ve Starém Městě, později v hromadném hrobě u tábora v Dětřichově. Nízký počet 14 dospělých obětí je třeba brát s rezervou – ženy zde byly krátce, prakticky hned po porodu byly hnány zpět do provozů. Zda se zvládly zotavit nevíme, jejich osudy jsou až na výjimky neznámé. Oběti mohly být z řad těch, na kterých zde byly prováděny kruté lékařské pokusy. Každoročně 7. května přijíždí 200-300 lidí navštívit pietní akci, kterou občané Dětřichova připomínají hrůzy spojené s těmito místy. Nás čekalo na závěr vítané občerstvení v teple obecního úřadu a cesta zpět domů.

Milena Městecká

Z mohelnického náměstí jsme vyrazili i s těmi, kdo zaslechli ranní upoutávku na pochod v Českém rozhlasu. (foto: Jaromír Vítek)

V Mohelnici jsme zastavili u pomníku vojákům Rudé armády a první československé tankové brigády. (foto: M. Městecká)

V Dětrichově nás čekal navzdory nepřízní počasí pan starosta Pavel Buriánek s početnou místní delegací. (foto M. Ježková)